

วาทกรรมอาณานิคมกับข้อพิสูจน์ทางเศรษฐกิจ:

ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างสยาม กัมพูชา และฝรั่งเศส ค.ศ. 1867-1907

मितต ทรัพย์มุด

อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาประวัติศาสตร์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

मितต ทรัพย์ผุด

ประวัติการศึกษา

B.A. Hons. (History),

Université Aix-Marseille I, France

M.A. Hons. (History),

Université Aix-Marseille I, France

M.Phil. Hons. (Advanced Asian Studies-History),

École pratique des Hautes Études, France

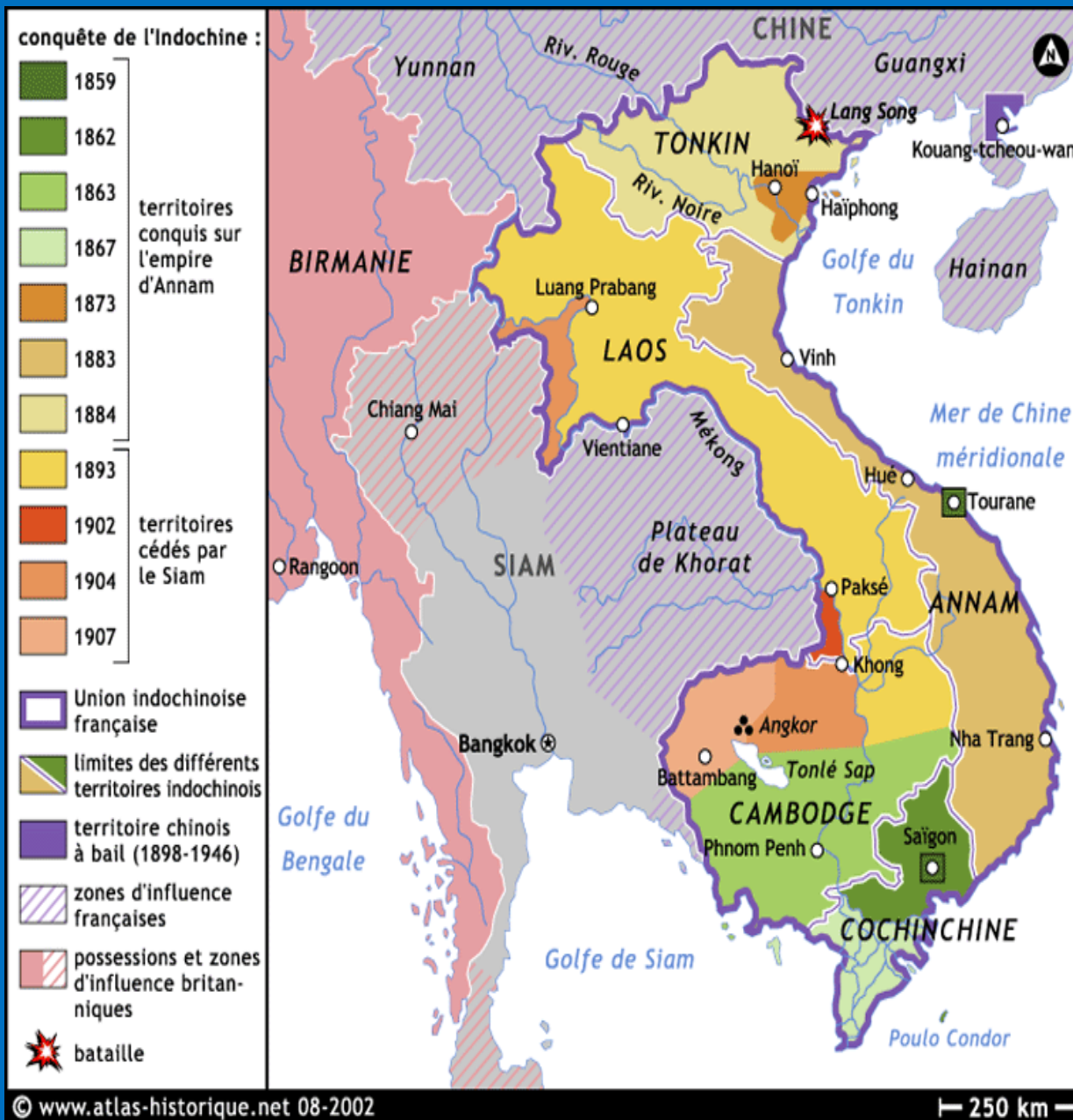
Ph.D. candidate (Modern History of International Relations),

École pratique des Hautes Études, France

บทนำ

1. การสำรวจโลกใหม่ในคริสต์ศตวรรษที่ 16-18
2. ฝรั่งเศสในภูมิภาคลุ่มน้ำโขงคริสต์ศตวรรษที่ 19
3. การขยายอิทธิพลทางการเมืองในโคชินจีนและกัมพูชา
กับความสัมพันธ์กับสยาม

ชุดคำถาม

1. อะไรคือแรงจูงใจและเป้าหมายของการขยายอิทธิพลอาณานิคมของฝรั่งเศสในภูมิภาคลุ่มน้ำโขงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙

ชุดคำถาม (ต่อ)

2. วาทกรรมอาณานิคมฝรั่งเศส (French colonial discourse) ต่อคาบสมุทรอินโดจีน เป็นอย่างไร ความสำเร็จทางการเมืองอาณานิคมกับเป้าหมายการขยายมูลค่าทางเศรษฐกิจเป็นไปในแนวทางเดียวกันหรือไม่ เพราะเหตุใด?

ชุดคำถาม (ต่อ)

3. ลักษณะความสัมพันธ์ทางการเมืองและการค้าระหว่างสยาม กับพม่า และมหาอำนาจฝรั่งเศสเป็นอย่างไร?

1. วาทกรรมอาณานิคมฝรั่งเศสในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

1.1 การสร้างอุดมการณ์อาณานิคมฝรั่งเศสในตะวันออกไกลจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 19

1.1.1 พระราชบัญญัติสถาปนาบริษัทการค้าของฝรั่งเศส
คริสต์ศตวรรษที่ 17 : การเมือง ศาสนา และการค้า

1.1.2 การจำลองโลกทัศน์สวรรค์ของคริสต์ศาสนานบนโลกกับ
การสร้างจักรวรรดิคริสต์ศตวรรษที่ 16-18

1. วาทกรรมอาณานิคมฝรั่งเศสในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

1.1 การสร้างอุดมการณ์อาณานิคมฝรั่งเศสในตะวันออกไกลจนถึง
คริสต์ศตวรรษที่ **19**(ต่อ)

1.1.3 เรื่องเล่าการเดินทางและรายงานคณะเผยแผ่ศาสนากับการ
สร้างภาพลักษณ์ของตะวันออกไกล คริสต์ศตวรรษที่ ๑๖-๑๘

1.1.4 กลุ่มปัญญาชนกับเส้นทางของอาณานิคมทางการค้า:
สมาคมภูมิศาสตร์ สถาบันการศึกษาเฉพาะทาง

1. วาทกรรมอาณานิคมฝรั่งเศสในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

1.1 การสร้างอุดมการณ์อาณานิคมฝรั่งเศสในตะวันออกไกลจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 19 (ต่อ)

ประสบการณ์การค้นพบโลกใหม่กับการร่วมมือกันระหว่างราชอาณาจักรกับศาสนจักรนำไปสู่การแข่งขันทางการเมืองระหว่างประเทศของยุโรปเรื่องการขยายอิทธิพลทางการเมืองและการค้าเหนือภูมิภาคต่างๆ ที่แฝงรวมมากับนโยบายการเผยแผ่ศาสนาของพระเจ้า

1. วาทกรรมอาณานิคมฝรั่งเศสในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

1.1 การสร้างอุดมการณ์อาณานิคมฝรั่งเศสในตะวันออกไกลจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 19 (ต่อ)

ในเวลาเดียวกันเรื่องเล่าการเดินทางของกลุ่มนักเดินทางทั้งหลายกลายเป็นกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของยุโรปพร้อมๆกับการได้สร้างภาพลักษณ์ของตะวันออกไกลในฐานะเป็นภูมิภาคที่ประกอบด้วยผู้คนที่มีความเป็นรอนทางด้านวัฒนธรรมวัตถุและ “ไม่มีศาสนา” จนถึงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ฝรั่งเศสได้พัฒนาโลกทัศน์เรื่องโลกภายนอกและกำหนดท่าทีของตนต่อโลกของตะวันออกไกลโดยดำเนินนโยบายการต่างประเทศใน ๓ ลักษณะ กล่าวคือ นโยบายศักดิ์ศรี นโยบายพันธกิจสร้างอารยะ นโยบายการค้าอาณานิคม

1. วาทกรรมอาณานิคมฝรั่งเศสในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

1.2 การขยายอิทธิพลทางการเมืองของฝรั่งเศสเหนือที่ราบปากน้ำโขง: ภูมิรัฐศาสตร์ของไซ่ง่อนและพนมเปญในทะเลจีนใต้

1.2.1 โคชินจีนฝรั่งเศสกับประตูการค้าแห่งทะเลจีนใต้

1.2.2 กัมพูชาในฐานะอยู่ข้างวอวู้กับด่านหน้าของแม่น้ำโขงและความเป็นรัฐกั้นชน

1.2.3 “จักรวรรดิสยาม” กับอุปสรรคของการแสวงหาตลาดการค้าของตะวันตก: เส้นทางสู่จีน ตลาดการค้าที่ขาดศักยภาพ

2. สู่ความสำเร็จของการสร้างอาณานิคมการค้าฝรั่งเศส (La colonie commerciale) ในกัมพูชา ?

2.1 สิ้นค้ากัมพูชากับตลาดการค้าในทะเลจีนใต้

2.2 เปรียบเทียบมูลค่าการค้าระหว่างสยาม กัมพูชา และฝรั่งเศส
ถึง ค.ศ. **1907**

2.3 ใครเป็นผู้ได้ผลประโยชน์ทางการค้าของฝรั่งเศสในกัมพูชา:
รัฐกับเอกชน

บทสรุป

- ตำแหน่งของกัมพูชาในมติการเมืองและเศรษฐกิจอาณานิคมฝรั่งเศสในทะเลจีนใต้
- ประวัติศาสตร์การเมืองอาณานิคมกับประวัติศาสตร์การค้าอาณานิคมในกรณีภูมิภาคลุ่มน้ำโขง
- สถานะของประวัติศาสตร์ภูมิภาคลุ่มน้ำโขงสมัยอาณานิคมช่วงแรก ค.ศ. ๑๘๕๘-๑๙๐๓
- วาทกรรมอาณานิคมกับข้อพิพาทด้านสิทธิการค้าในกรณีฝรั่งเศสในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

บทสรุป(ต่อ)

- สิ่งที่นักประวัติศาสตร์จะต้องศึกษาต่อไปในการศึกษาประวัติศาสตร์ภูมิภาคลุ่มน้ำโขงสมัยอาณานิคม
- คำถามต่อไป ทำไมความสำเร็จทางการเมืองกับความล้มเหลวทางการค้าจึงทำให้ฝรั่งเศสยังคงดำเนินการ โครงการอาณานิคมในภูมิภาคลุ่มน้ำโขงต่อไป

Tableau des importations françaises en Asie du Sud-est, 1855-1914

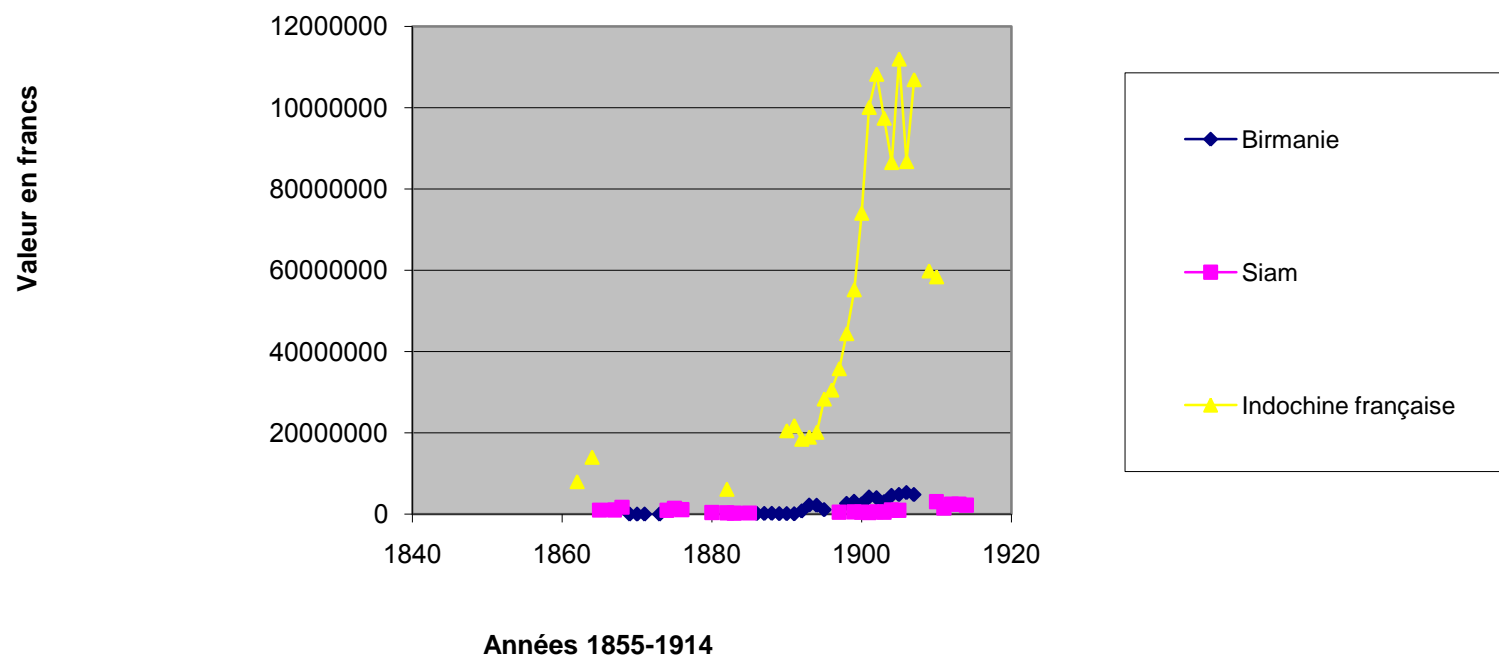
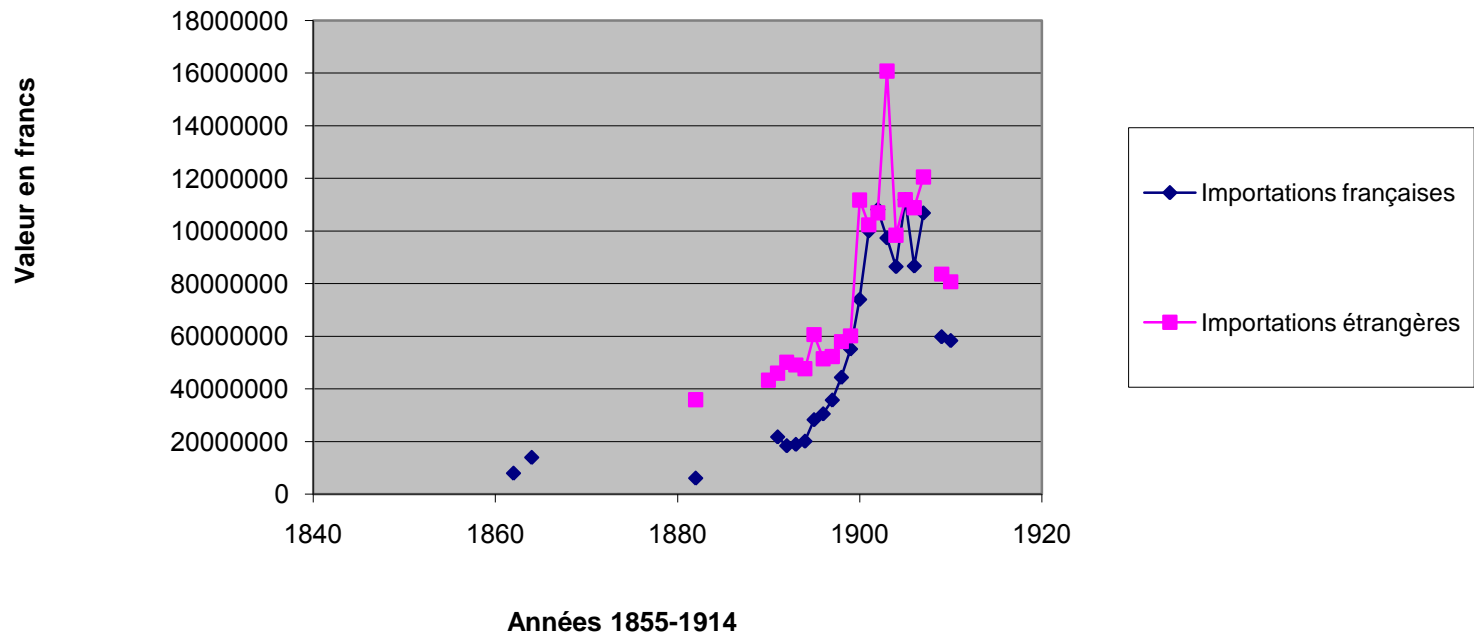
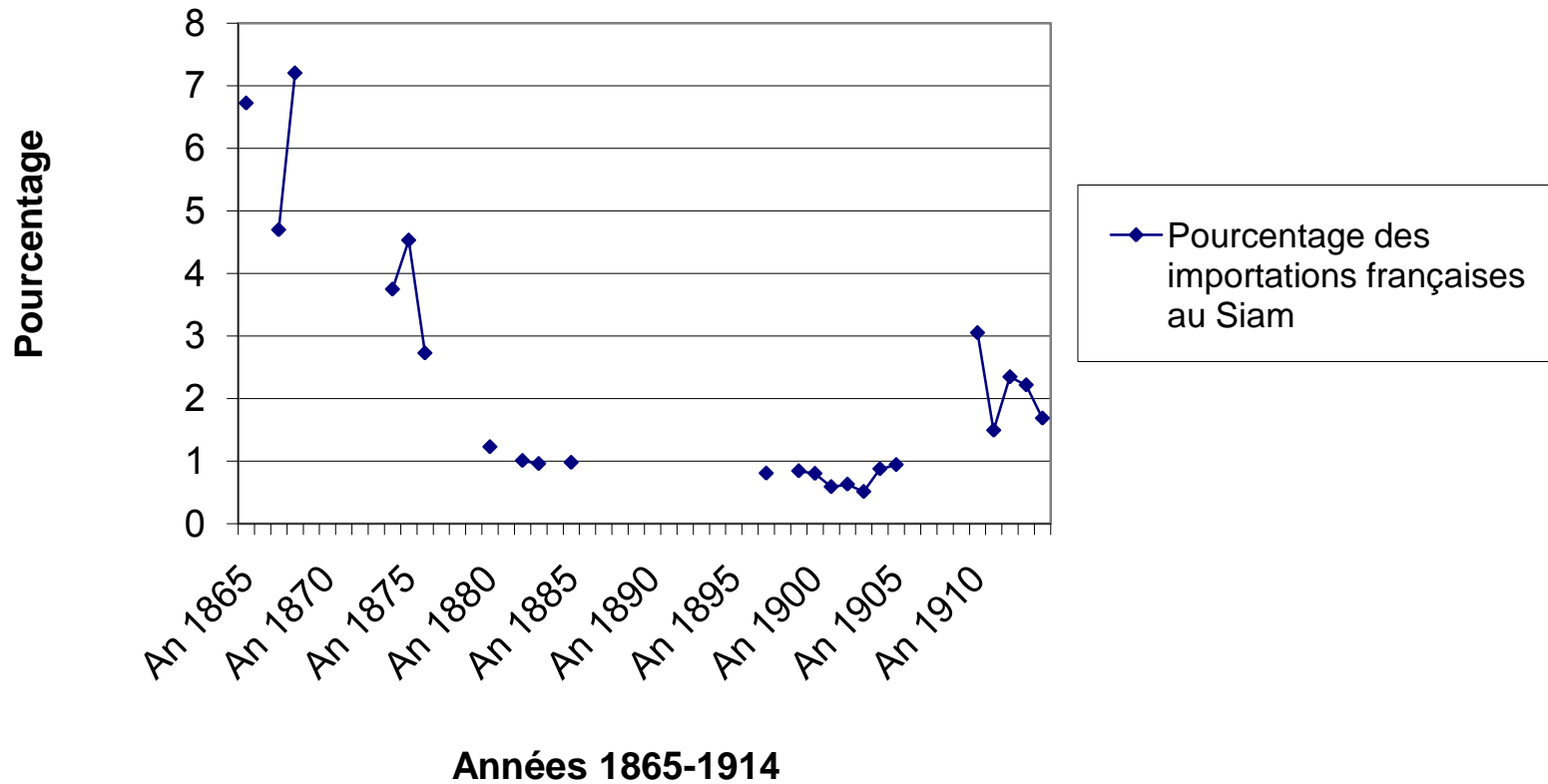

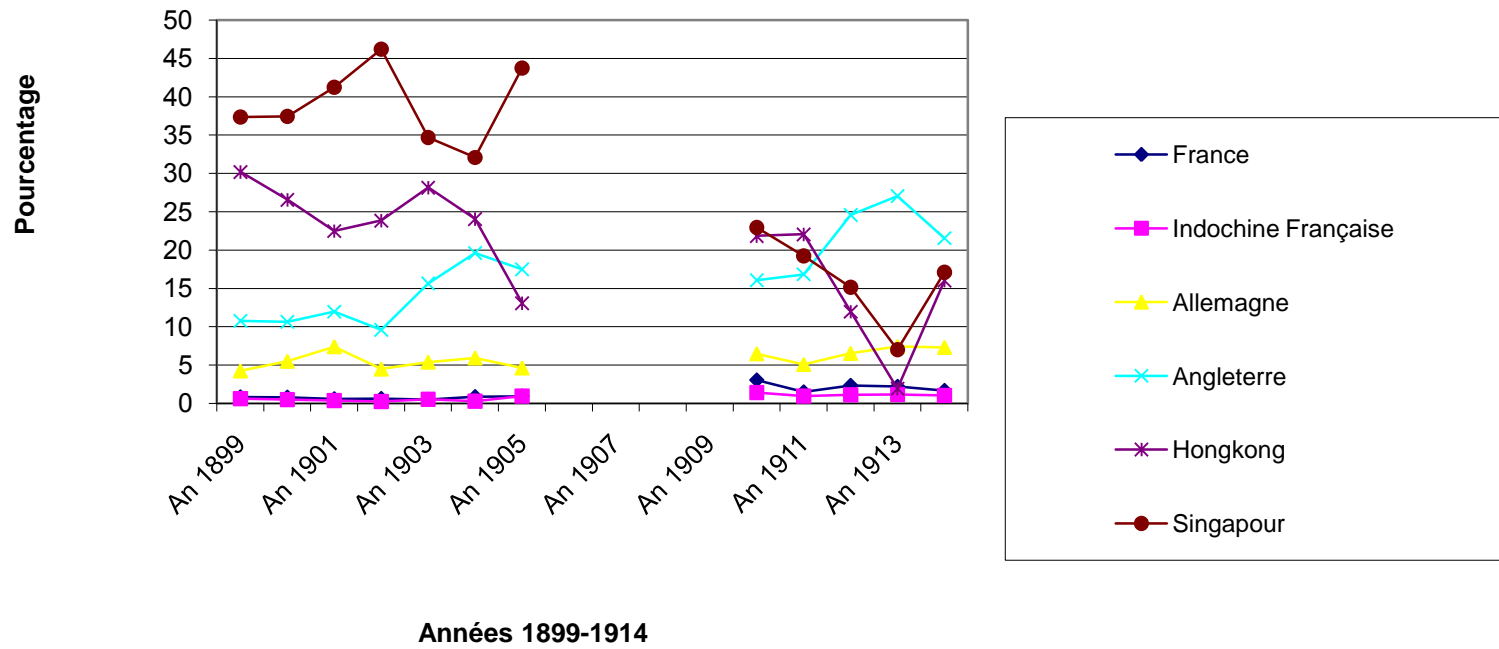
Tableau des importations françaises et étrangères en Indochine française, 1855-1914

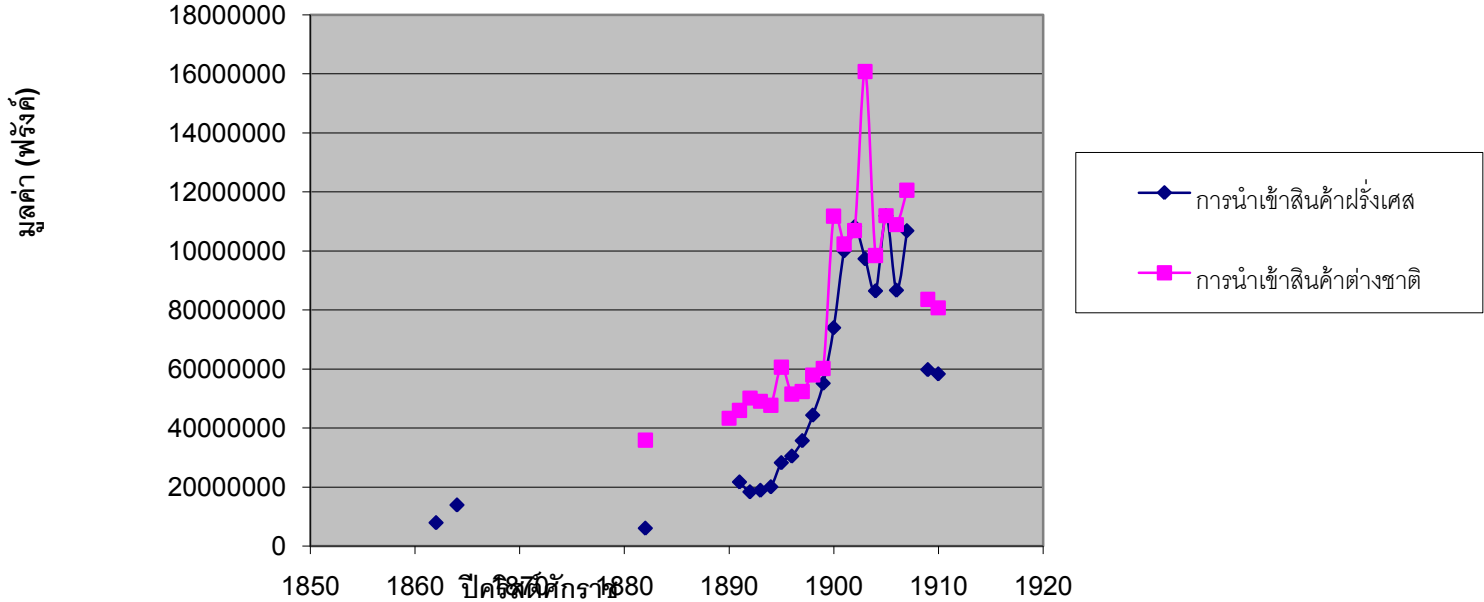
Pourcentage des importations françaises au Siam

Pourcentage des importations de quelques nations étrangères au Siam pendant 1899-1914

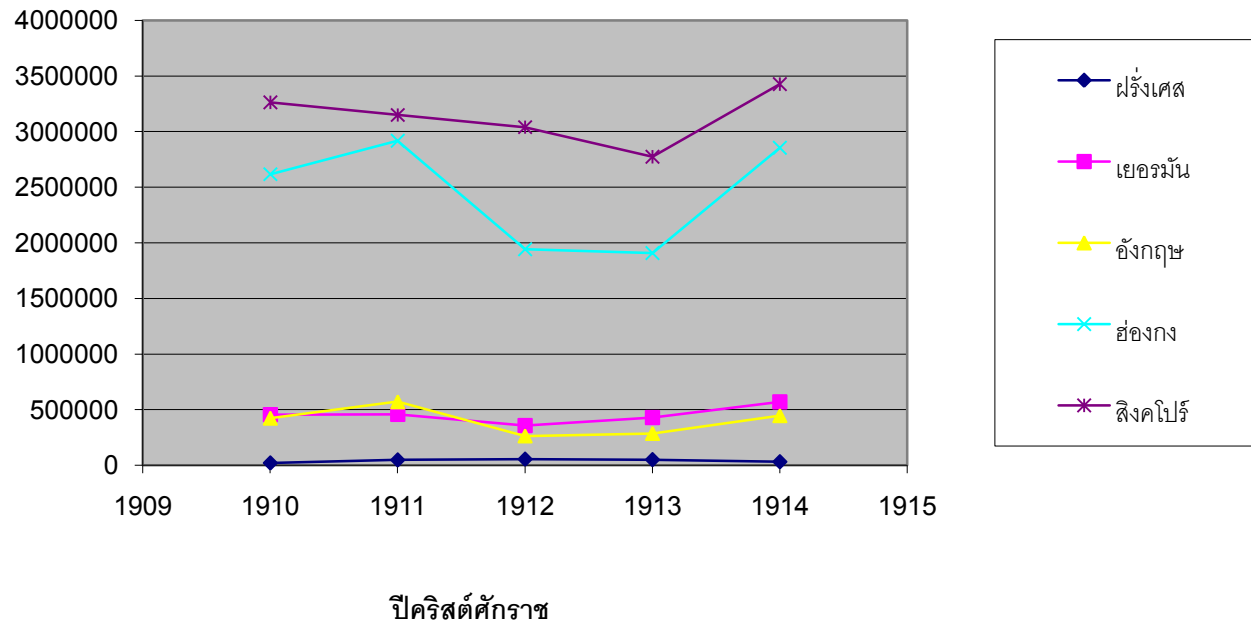

กราฟเปรียบเทียบมูลค่าการนำเข้าสินค้าในสหภาพอินโดจีนฝรั่งเศส

กราฟแสดงการเปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกสินค้าสยามในตลาดต่างประเทศ ค.ศ. 1910-1914

มูลค่าการส่งออกของสยาม (เงินปอนด์อังกฤษ)

ขอบคุณมากครับ